

Тема: Китең - биздин досубуз.

Сабактын максаты: 1. Китеңтин пайда болуу тарыхы менен таанышышат, сырларын, пайдалуу жактарын билишет.

2. Макалдарды, учкул сөздөрдү айтып, табышмактардын жандырмагын таап китеңтин адам турмушундагы ролун билишет.

3. Китеңке болгон кызыгусун арттырышат.

Сабактын жабдылыши: Ар түрдүү кызыктуу китеңтер, китеңтин сүрөттөрү, китең жөнүндө макалдар, кластер, жасалма дарак, гүлдөр, карточкалар.

Сабактын жүрүшү: Ююштуруу иштери.

Сүттөй таза тилеги,

Дениздей кең талабы.

Көктөм тунук акыйкат,

Анын ар бир барагы.

Саламатсыздарбы, урматтуу ата-энелер жана мугалимдер! Сиздерди 23-апрель “Бүткүл дүйнөлүк китең күнү” менен күттүктайбыз.

Анда эмесе, даярдоо классынын “Китең – биздин досубуз” аттуу тарбиялык саатына көнүлүнүздөрдү бурабыз. Балдар, биз бүгүнкү сабакта «Китең – биздин досубуз» деген темада тарбиялык саат өтөбүз. Китеңтин көптөгөн сырларын ачабыз. Аны менен достошобуз.

(Келгиле теманы жалпы кайталап коелу).

1. Хор: “Китең”. Билбегенди билгизген, Китең – билим булагы, Мээге сезим киргизген. Китең – билим чырагы. Ак булуттун үстүндө Бардык балдар мектепте Айга жакын жүргүзгөн. Китең тилин угалы.

2. Китеңтин пайда болуу тарыхы.

- Балдар, биз китеңти кайдан алабыз? - Биз китеңти китеңканалардан, китең дүкөндөрүнөн алабыз. – Китең эмнеден жасалат? 1 (Окуучулар өз ойлорун айтышат). Анда мен силерди китеңтин пайда болуу тарыхы менен тасма аркылуу тааныштырып кетейин. (компьтерден китеңтин тарыхын көрсөтүү менен тааныштыруу, аны суроо-жооп иретинде талкуулоо).

3. Декламация.

Китеңти сүй, баркын бил, Илим кенин сактаткан, Китеңтин көп акылы. Эрк, таалайды мактаткан. Ким китеңке дос болсо, Согуш отун өчүрүп, Ал ошонун жакыны. Бейкүттүкту жактаган.

Турмуш сырын үрөткөн, Китең менин акылым, Көркөм чечен сүйлөткөн, Китең менин жакыным. Көкөлөтүп көнүлдү Табигатты бийлеткен. Китең менин акылым, Китең менин жакыным.

4. Учкул сөз, макалдар.

“Акчадан байлык чогулгандай эле, Китең окуудан билим чогулат”. (Владимир Иванович)

“Китең жок үй – жаны жок дене”.

“Мен үчүн китең алтын тактыдан да кымбат”. (В. Шекспир)

“Бул кылымда китеңтен сүйүктүү дос жок”. (А. Навои)

Акыл айга жеткирет, Өнөр көккө жеткирет.

Китең – билим булагы, Билим кени – китең,

Билим – өнөр чырагы. ---**K**

Тарбия кени – мектеп. ---**E**

Китеңсиз билим жок,

Ким китеңти көп окуса,

Билимсиз өмүр жок. ---**I**

Ал көптү билет. ---**P**

Китең – мүлк, оокат, нан. ---**T**

Жалпы: Китең – билим, Билимиң менен баалан!

Мугалим: Аңдыктан аны барктай билүү керек, Китең бизге чын жолдош, Китең бизге анык дос, 2 Пайдаланып китеңтен Акылыңа акыл кош.

5. Классстер (Ромашка гүлү).

Балдар, китең бизге кандай дос экенин ромашка гүлү аркылуу билели.

6. Табышмактар. (Окуу куралдары жөнүндө)

- Балдар, бул эмне? - Бул дарак. – Даракта эмнелер конуп турушат? - Көпөлөктөр конуп турушат. – Көпөлөктөр менен даракка эмнелер жетишпей жатат? - Аларга гүлдөр жетишпей жатат. – Карагылачы балдар, алардын гүлдөрү жерге түшүп калышыптыр. Ал гүл- дөрдү ордуна коюу үчүн ар бир гүлдө табышмактар бар экен. Биз ошол табышмактарды тапсак, гүлдөрдү ордуна кое алабыз. Келгиле анда табышмак- тарды табалы.

Олтуруп алып ичин ачам, Айлананы жаңыртып, Баатырларга аралашам. Таңдайын кагып тил менен. Аябай кызыкка батам. Класска кир деп чакырат, Аягына жеткенче шашам. (Китеп) Бала жок аны билбegen. (Конгуроо) Ийнедей жалғыз аягы, Төрт бир тууган. Түптүз жолдо жорголойт. Бир калпак кийген. Мончоктой болуп тизилип, Атка окшотуп, Учунан сөздөр шорголойт. (Калем сап) Адамдар минген. (Отургуч) Ата эмес, эне эмес, Өзу аппак жазылат, Алардан эч бир кем эмес. Жер түбүнөн казылат. (Бор) Тентектик кылсан қөтөргөн, Бир адам бар кебелбес. (Мугалим) 3

Аябастан ақырын,

Сүлөбөйт, ар нерсени айтып берет, Айта берет ақылын. (Китеп) Ал нерсе адамзатка абдан керек. Ичинде жазып койгон нечен сыр бар, Ойлонуп муну кимдер таап берет? (Китеп)

7. Китеpter дүйнөсүнө саякат.

Азыр китеlep дүйнөсүнө саякатка барабыз. Ал жерден китеpterдин түрлөрү менен таанышабыз. (Тааныштыруу). Балдар өзү тарткан жакшы көргөн китеptери жөнүндө сүйлөп беришет.

8. Жыйынтыктоо.

Балдар, биз азыр бийиктикте турган “ Алтын китеpek” тепкичтер аркылуу жетишибиз керек. Ал үчүн биз бүгүн китеlep жөнүндө, анын сырларын канчалык деңгээлде билдик. Мына ошону ар бир тепкичтеги суроолорго жооп берүү менен текшеребиз. Биз сабактын максатына жеттикли же жетпедини, билебиз.

A). Суроо – жооптор:

1).- Эң алгач адамдар эмнелерге жазышкан?

- Адамдар эң алгач таштарга жана жыгачтарга жазышкан.

2). – Андан соң эмнеден китеlep жасашкан?

- Териден китеlep жасашкан.

3). – Андан кийинчи?

- Папирус жалбырагынан жасашкан.

4). – Цай Лунь кагазды канчанчы жылы ойлоп тапкан?

- Кагазды 105 – жылы ойлоп тапкан.

- Азаматсыңар. Адамдар ошол кагазга жаза баштаган. Кийин бара-бара эң жөнөкөй станок менен китеlep чыгарган. Ошентип отуруп китеlep басмаканалар чыгып, андан түстүү сүрөттүү китеptерибиз чыгып келе жатат.

5) – XXI кылымда китеptин ордуна эмнелерди ойлоп табышты?

- Компьютерлерди, телефондорду ойлоп табышты.

- Туура айтасыңар. Азыр электрондук китеptер чыкты. Ал китеptер көтө-рүп жүрүүгө, издеген нерсеринди тез табууга өтө ыңгайлуу. Бирок, андан биздин ой жүгүртүүбүз өспөйт. Ага караганда жөнөкөй кагаздан жасал- 4 ган китеptерибиз эң пайдалуу. Биздин ақылыбызды, ойлоо жөндөмдүүлүгүбүздү, сүйлөө речибизди, сөз байлыгыбызды естүрөт.

6). – Балдар, биздин китеptерибиз эмнеден алынат?

- Биздин китеptерибиз жыгачтан алынат.

- Ой азаматтар, силер бүгүн китеlep жөнүндө көп нерселерди, китеptин сырларын билип, “ Алтын китеpek” жеттинер. Мындан ары биз эч убакта телефон кармабай, дайыма китеptи окуп жүрөлү. Анткени китеlep – биздин досубуз.

Б). Китеlep - менин тунук таза булагым, Китеlep – менин өчпөс жарык чырагым. Көптү окуп, көптү билип китеptен, Мекениме талбай кызмат кыламын.

Ушуну менен биздин “ Китеlep – биздин досубуз” аттуу тарбиялык саатыбыз аяктады, катышып бергенициздер үчүн баарыңыздарга чоң ыракмат.

Окуучуларга бекем ден соолук, окууларына ийгилик каалаймын.

Жооптуу : Адилбек кызы Асель

2022/3

13.10.2022

